

Előfizetési ár:

(Postán küldve)

Egész évre 32'—

Fél évre 16'—

Negyed évre 8'—

Egy óra 3'—

□□

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:

(Házhoz hordva)

Egész évre 32'—

Fél évre 16'—

Negyed évre 8'—

Egy óra 3'—

□□

Szerkesztőség:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz. emelet

Alapította: BARTHA MIKLÓS

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. Telefon 9.

A képviselőházban

tegnap folytatták a Wekerle programbeszéde feletti vitát. Fényes László felszólalása nagy felháborodást idézett elő, mert azzal vádolta a függetlenségi pártot, hogy nem teljesíti a kötelességét. Beszéde közben sértő kifejezést használt Polónyi Géza ellen, aki aztán méltó megleckézttetésben részesítette Fényes Lászlót, aki első parlamenti szereplésével teljes fiaskót aratott.

Polónyi Géza különben beszédében erősen polemizált Tiszával.

Sümei, Urmánczy Nándor, Hock János felszólalása után Wekerle miniszterelnök kijelentette, hogy a pártok vezérével a választójog kérdésében keres megegyezést a választójog mindenekelőtt való megalkotására, de nemcsak ez ígérte köti, hanem meggyőződése is, hogy minél előbb meg kell alkotni. Urmánczy az azt feleli, hogy a hadseregben való német nyelv miatt most éppen, midőn a németekkel közös akcióban vagyunk, nem lehet sérelmeket felhozni. Nincs oka Urmánczyznak türelmetlenni, mert ha most nem is reparálhatjuk a dolgot, de elmondhatja, hogy a hadsereg újjászervezésénél mindent megfognak tenni, a magyar nemzet igényeinek kielégítése sohasem volt közelebb, mint ma.

Az ülésnek legkiemelkedőbb része volt Apponyi felszólalása, aki Pop Csicsó István felszólalására azt felelte, hogy tárgyal a görög keleti szerb egyház főpapjaival ren-

letének végrehajtásáról. Azon iparkodik, hogy megegyezés jöjjön létre. Semmi törvényteleniséget nem követ el. Ha látná, hogy a mai törvénnyel nem tudná elérni célját, hogy különösen a határszéleken biztosítsa az államhűséget, akkor a törvényhozáshoz fog fordulni és reméli, hogy megkapja a felhatalmazást. Semmi sem áll távolabb tőle, mint bármely vallásfelekezethez nyelvi, faji jellegét elvenni, sőt fag terüli koncessziókat akar tenni a lakosságnak, hogy államhűsége által kinyíljon előttük az egész magyar társadalom. Meglátjuk, hogy ott akar-e sőtét odubán konspirálni, vagy pedig az egységes magyar nemzeti állam szárnya alá menni? Eljárása a demokrácián alapul. Így jár el a francia és amerikai demokrácia. A tanítók lelkében kell élnie az államhűségnek, ez a demokrácia legelső követelése.

Tiszának azt feleli, nem azért vállalták megbízatásukat, hogy most, mivel nincs többségük, menjenek Tiszához, mondván, jöjjön vissza, újra foglalja el helyét. Nem személyekről, hanem elvekről van szó, mely elveknek keresztülvételére vállalkoztak, melyekkel állnak vagy bukhatnak, melynek érdekében erkölcsi felelősséget vállaltak. Frivol játék volna, ha most átadnák helyüket, mielőtt nem valósítják meg, ez vezetne valóban katasztrófához úgy a népnél, mint a hadsereg szellemében.

Kilenc sürgős interpelláció

A képviselőház könyvéte a következő interpellációkat jegyezték be:

Platthy György: Az iparcikkek maximalása tárgyában a kereskedelemügyi miniszterhez.

Barta Ödön: A burgonyából való szesz-főzés tiltalmának fentartása tárgyában a földmivelügyi és pénzügyminiszterhez valamint a miniszterelnökhöz.

Ráth Endre: A román betörés következményeinek sürgős jóvátétele tárgyában a kormányhoz és különösen a kereskedelemügyi miniszterhez.

Meskó Zoltán: A fronton lévő katonák szabadságolása tárgyában a honvédelmi miniszterhez.

Létay Ernő: A katonatiszti fizetések emeléséről és a magasabb parancsnokiassal megbízottak pótdíjának elvonása tárgyában a honvédelmi miniszterhez.

Létay Ernő: A petróleummal való ellátás tárgyában a kereskedelemügyi miniszterhez.

Huszár Károly: Az áhmi dohánygyárak munkásnőinek kizárása tárgyában a pénzügyminiszterhez.

Peszly Elemér: A hadiárvak, hadi-özvegyek és rokkantak támogatása és a közérdeklődés tárgyában a kormányhoz.

Bartos János: A hadisegélyek, hadi-özvegyek, hadiárvak nyugdíja tárgyában a miniszterelnökhöz.

Nagyarányu kémkedés Belgiumban.

Berlinből jelentik: Az ellenséges sajtó és néhány semleges lap ujabban állandóan arról cikkeznek, hogy Falkenhausen báró főkormányzó hivatalbalépése óta rémuralom van Belgiumban, hogy a halálos ítéletek nők és gyermekek kivégzésével napirenden vannak. Ezzel szemben a Norddeutsche Allg. Zeitung megállapítja, hogy május elseje óta, amikor Falkenhausen főkormányzó lett, 84

belga kémét ítélték halálra, azonban 65 kegyelmet kapott és így a kivégzettek száma 19. Nők és gyermekek nincsenek a kivégzettek között. A hivatalos jelentés szól arról a nagyarányu kémkedésről, amelynek melegegya Belgium és amelylyel szemben a németeknek minden eszközzel védekezniök kell, hogy a harcoló hadsereg hátát biztosítsák.

A háború hírei.

A tegnapi harci eseményekről röviden számolnak be a hivatalos jelentések, mert csak az olasz fronton volt hevesebb harc, ahol a Monte San Gabrielle északnyugati lejtőjén fekvő árkaik megtisztításánál tegnap reggel óta elkecsereedett harcokban 23 tisztet és 535 főny veszteséget fogtunk el és 12 géppuskát zsároltunk. Podlesce ellen előnyomult ellenséges járőröket visszavertünk. Tiroiban és Karinthiában heves ziva-

tarok és hóviharok akadályozták a harci tevékenységet.

Az orosz fronton a Riga—Wendeni uttól délre lovassági őrsaink Morizbergen és Neukaipenen át érvényesülő nagyobb orosz támadás elől kitértek. Baranovicitól északra, Tarnopoltól keletre és a Zbruc mentén élénk zavaró tüzelés és felderítő csatározások. A Dnyeszter és a Fekete-tenger között nem volt nagyobb harci tevékenység.

A Balkánon nagy események készülnek.

Zürichből jelentik: Párisi híradás szerint nagyszámú francia csapatot szállítottak Szalonikiba, mert a Balkánon nagy események készülnek. Sarraílnak még döntő szava lesz az események alakulásában. Szerepe lesz a

görög hadseregnek is. Csak a türethetetlen hőség elmúlását kellett megvárni, hogy a párisi katonai konferencián hozott határozatokat keresztülvigyék. Ezzel kapcsolatosan Albániában Olaszország is akciót indít.

Kornilov békét akar.

Berlnből jelentik: Kerenszki egyre nagyobb mértékben válik az entente és az orosz polgári körök szolgárává, Kornilov a múlt héten egészen más álláspontra helyezkedett. Nem mondanánk el olyan határozottsággal, amit itt közlünk, ha nem támaszkodhatnánk megbízható semleges helyről kapott információkra, amelyek az Oroszországban most történi események felől mindenkor a legpontosabbak szoktak lenni. Kornilov belátta, hogy az orosz katonák örült módon való agyonlövésével semmire sem megy. A megtizedeléssel csak demoralizálja csapatait. Másfelől a német hadvezetés ütőereje egyre félelmetesebbé válik, minél jobban ingerlik tűzérési hatással, Kornilov maga sem hiszi már, hogy akár védekezésre is berendezkedhetne. Azonkívül felháborítja őt az angol katonai miszió egyre növekedő szemtelensége úgy a fővárosban, mint egyes frontszakaszokon.

Ezeknek az átgondolása bírta rá őt arra, hogy a munkások és katonák tanácsának felfogásához közeledjék. Most már azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a hadsereg nevében a békemozgalom élére álljon és ilyen módon Kerenszkiel és az ententtal szembekerüljön. Augusztus 10-én emlékiratot küldött Kornilov az ideiglenes kormánynak és kifejtette a háború folytatásának lehetetlenségét és céltalanságát, Kerenszkit pedig leplezetlenül megvádolta, hogy megváltoztatta a gondolkodását, elárulta a munkások és katonák tanácsát és a stockholmi konferenciát, kacérkodik Angliával stb. Ez az emlékirat úgy hatott Péterváron, mint egy felrobbant bomba. Szavinkov, a hadügy-

miniszterium vezetője, aki Kornilovval egy véleményen van, felhívást kapott Kerenszkítől, adja át a hivatalát. Szavinkov azonban Kornilovra való hivatkozással megtagadta a miniszterelnök parancsának a teljesítését. Kerenszki tajtékzott dühében, de elhalasztotta a bosszuállást a moszkvai konferenciáig, hogy ott számoljon le a tábornokkal, aki szinte már a fejére nőtt. A konferencián azonban egészen más történt, mint amit Kerenszki remélt. Kornilovnak a konferen-

cián történi nyilatkozatát teljesen meghamisították. Amint a harc folytatásának lehetetlen voltáról és az ellenségeskedés megszüntetésének szükségességéről mondott azt teljesen elhallgatták, a tábornoknak a hadicélokról szóló programját pedig meghamisították. Kornilov a békét követelte, a rögtön békét minden arcvonalon. Ezért a teremben lévő hallgatóság nagy része és az utcán tüntető néptömeg islelkesen üdvözölte s mint Oroszország egyetlen megmentőjét ünnepelte.

Egy millió embert vesztek az olaszok.

A sajtószállásról jelenik: Az Isonzó-csaták legvéresebbike, az augusztus 17-től szeptember 10-ig tartott titáni küzdelem egyelőre lezártnak tekinthető. A hatvan kilométeres fronton 48 divízió támadott állásaink ellen, tehát több mint háromnegyedmillió ember, akiket hétezer ágyú rettentő vaszápóra, 400 repülőgép bombaesője és gépfegyvertüze támogatott. Soha az olaszok a haditechnika félelmetes támogatását nem vették annyira igénybe, mint a tizenegyedik csatában. És ezzel szemben alig néhány

négyzetkilométernyi újabb megszállott terület a stratégiai eredmény. A hivatalos jelentés által közölt 230 ezer főnyi veszteségszám re tentő bizonyítéka annak az oktan v érfolyamnak, amelynek áradatába Isonzó-seregünket bele akarták fulasztani. Ha összeadjuk a tizenegy csatában az olaszokat ért veszteségszámokat, kitűnik, hogy egymillió emberük esett eddig áldozatul. Egemillió ember, akiknek holttest-hekatombáival sem tudták az utat Triesztig kikövezni.

A német válaszigjegyzék elkészült.

Berlinből jelentik: A pápa jegyzékére adandó válasz megvitatása céljából tegnap délután a birodalmi kancellár hivatalos helyiségében különbizottság ült össze. Az ülés három óra hosszat tartott, a kormány előterjesztett jegyzék-tervezetét általános helyesléssel fogadták. A válaszigjegyzék nem perjeszkedik ki azokra a fontos részletekre, amelyeket a német kormány eredeti állásfoglalása tartalmaz. A válaszigjegyzék nyilvánosságra hozatalának határidejét még nem állapították meg, de valószínű, hogy hamarosan ányújítják. A bizottság tanácskozásainak, amelyeken Michaelis kancellár elnökölt, csak tanácsadó jellegű volt. Határozatot a bizottság nem hozott. A tanácskozás végén a kancellár köszönetet mondott az ülés résztvevőinek és kifejezte azt a reményét, hogy a bizottság, mielőtt szükség lesz rá, azonnal folytatni fogja munkáját.

„Az örvény szélén.”

Tisza István gróf levelet írt a harctérről egy katoná érdeklében gróf Keglevich Gyulához és ebben a többek közt ezt írja:

Itt pompásan érzem magamat. A magyar belpolitikát irányító diszes társaság vergődését nagy nyugalommal szemlélem. Vétek volna beleavatkozni, magától kialakul rövid idő alatt a helyzet. Akkor kell cselekednünk, semmi egyebet nem nézve, mint könnyelműen az örvény szélére vitt nemzetünk veszélyben forgó létérdekeit.

Akkor ott leszek én is. Addig nyugodtan élvezhetem itteni egészséges és kellemes életmódomat. Sokat mászom a hegyeket s egy gyönyörű magyar ezred élén kitűnően érzem magamat.

Isten veled, szívből üdvözlő igaz hived
Tisza István.

Negyszáz milliárd hadikiadás.

Katonai szakírók, akik a háborúnak gazdasági részével is foglalkoztak, már a háboru előtt megjósolták, illetve logikus alapon jutottak arra a következtetésre, hogy a háboru költségei a hadviselő államok gazdasági életébe mélyen fognak belenyulni.

A mostani háboru költségei már régen túlnőttek a hadviselő államok gazdasági határain és a rendelkezésre álló eszközökön. És e költségek még mindig növekszenek nemcsak abszolút értelemben, hanem progresszive, ami az általános nemzetközi drágaság következménye.

A második háboru esztendőben a háboru költségek az elsőhöz arányitva ötven százalékkal emelkedtek. Ezt a szaporulatot véve alapul és tekintve a progresszivitást, a harmadik esztendőben még nagyobb az emelkedés.

A világháboru 32. hónapjának a végén a teher, amely a hadviselő csoportokat és a semlegeseket érinti, 400 milliárdra tehető. Ebből 132 milliárd esik a központi hatalmakra és szövetségeseikre, 275 milliárd az ántánt államokra és 2 milliárd az európai semleges államokra. A 15 milliárdos amerikai hadihitel ezt a számot 420 milliárdra emeli.

Amennyire a rendelkezésre álló adatokból megállapítható, a költségek a hadviselő államok közt a következőképen oszlanak meg: Németország 70, Magyarország és Ausztria 46, Törökország 45, Bulgária 35, összesen 132 milliárd; Anglia 100, Franciaország 71, Oroszország 78, Olaszország 22, Belgium 2, Szerbia 1, Románia 1, összesen 275 milliárd, egybevéve tehát 407 milliárd.

Körülbelül az összes háboru költségek egy negyedét Anglia kénytelen viselni, a melynek eredeti hadikiadása napi 3 millió fontról 5 millió fontra, ez év februárjában pedig Bonar Law kijelentése szerint napi 7.26 millió font sterlingre emelkedett. Ezt a tételt a kincstári kancellár úgy magyarázta, hogy Angliának februárban igen sok fizetni valója volt és a háboru napi költségei nem tesznek ki többet hat milliónál. Az angol kincstári miniszter ehhez a magyarázathoz hozzáfűzte, hogy a hadikiadások ilyen mértékben való emelkedése azokkal a nagyarányú fizetésekkel van összefüggésben, melyeket Angliának februárban és márciusban teljesíteni kellett.

Tavaly áprilisban is ugyanezt a magyarázatot adta az angol kormány s a háboru napi költségeit 5 millió fontra becsülte, amely azután 7 millióra emelkedett.

Franciaország hadikiadásai a háboru első esztendejében átlagosan számítva, 1950 millió frank, a másodikban 2300 millió volt és a harmadik esztendőben az évnék naptár szerinti kezdetétől számítva a hadikiadások 3130 milliót tettek ki havonként.

Az orosz hadikiadások a háboru második esztendejében most 30 millió rubelre szűktek az első év 20 milliójával szemben. A harmadik esztendőben a háboru kiadások egy hónapi átlagos összege 1300 millió rubel. Az olaszok havi háboru kiadása kezdetben 450 millió lira volt, a harmadik évben ez az összeg felszökött 850 millió lírára, az utolsó hónapokban az 1000 milliót is meghaladták.

Különleges udvari tisztségek.

A ceremóniák Csiborasszója az angol udvar s e ceremóniák különösen az udvari tisztségek betöltése körül a legválogatosabb bizarságokat szülik. Nehány évvel ezelőtt még „udvari sörkóstoló” és „udvari patkány-és egerpusztító” is volt az angol királyi udvarban. Mindkét hivatalt VII. Eduárd szüntette be 1905-ben. A patkányfogás udvari művésze évi 5000 korona fizetést kapott s ezenkívül kb. ugyanannyit utaltak ki neki még különböző „hivatalos” költségek címén. Ilyen fedezet volt a macskák vásárlására és táplálására fordított összeg. E felelősségteljes állást még II. Károly idejében szervezték.

Az a férfiu, akinek hivatása abban állott, hogy a királyi asztalra helyezendő sört megkóstolja, évi 950 korona fizetésben részesült. Ehhez járult még azon félüveg sörök értéke, amik a királyi asztalon nem fogyasztatván el, az ő tulajdonába mentek át. Ilyen uton elég csinos jövedelmekre is tett szert az illető. VII. Eduárd állandóan gyűlölte a régi copfszerűséget s ennek folytán véget vetett minden ilyen bizarrságnak.

Az említett két álláson kívül egy még különlegesebbet is ő szüntetett meg. Erzsébet angol királynő szervezett egy állást, a melynek címe nem volt más, mint „A tengerből kihalászott palackok dugókihúzója”. Ennek a furcsa funkciónak igen érdekes multja van. Erzsébet királynő idejében folytak az Oroszország északi részén levő szigetek fölfedezései.

A felfedezők sokszor hónapokig voltak kénytelenek ott rekedni s ilyenkor aképpen érintkeztek az emberlakta országokkal, hogy tapasztalaikat és helyzetüket papírra vetették, egy üvegbe helyezték s azt jól eldugózza a tengerbe dobták. A tenger áramlása azután levitte az üveget Oroszország és Angolország partjaira, ahol az üvegben lévő levelet szerencsésül megtalálták. Angolországban igen sok ilyen üveg került partra, de a levél hozzáférhetőségét akadályozta a jó erős dugó. Ezen akadály leküzdése végett szervezték a fentemlített hosszú nevű állást, a mely fennmaradt VII. Eduárdig anélkül, hogy valamilyen tényleges jelentősége lett volna. Ezt az állást is felülmúlta még a Viktória királynő által beszüntetett „udvari botozó”-i tisztség, akinek feladata az volt, hogy az engedetlen kis hercegeken és hercegnőkön végrehajtsa a szülők által reájuk szabott ítéletet.

HIREK

— Felhívás a lakosságnak téli zöldséggel és főzelékekkel való ellátása tárgyában. A főkapitányi hivatal az alábbi felhívást adta ki: Az Országos Közélemezési Hivatal elnöke értesítette a város törvényhatóságát, hogy az ország ellátását téli zöldséggel és főzelék félékkel (káposzta, hagyma, sárgarépa, gyökér, stb.) idejekorán biztosítani akarja s ezért kimutatásban kívánja összeállítani a város szükségletét. Miután a szükségletet megállapítani csak úgy tudhatom, ha a közönség minden egyes tagjának tudom az ezen cikkekre vonatkozó igényét és szükségletét. Felhívom a város lakosságát, az ipartelepeket, kórházakat, internátusokat, vendéglőket, különböző hivatalok vezetőit, hogy úgy magok, mint hivatalnokjaik és alkalmazottjaik téli zöldség és főzelékféle szükségleteiket azonnal állapítsák meg és írják össze s kimutatásszerűen írásban vagy szóval f. hó 14 én (pénteken) d. u. 3 órától 6-ig, 15 én (szombaton) d. e. 8-tól 12-ig és d. u. 3 től 6-ig 16-án (vasárnap) d. e. 9-12, 17-én (hétfőn) d. e. 8-12-ig, d. u. 3-6-ig és 18-án (kedden) d. e. 8-12-ig jelentsék be a Farkas-utca 4. sz. alatt levő jövedéki hivatal irodájába.

— **Allami cipők.** Nagyváradról írják: A királyi ítélőtábla einöki irodájában közszemlére tették ki az állami cipőket, amelyeket az igazságügyi hatóság a tisztviselők, kezelők, segéd és szolgaszemélyzet nyakába, helyesen: lábára akar varrni. Három fajta cipő van, mindhárom jó erős és súlyos. A tisztviselőkké nyom legalább 2—3 kilogrammot, a többieké 3—4-et. Előnyük, hogy erős bőrcipők bőrtalppal, legnagyobb előnyük, hogy elnyúlhatatlanok, mert patkó van rajtuk, de nagy. Az árak ilyenek: birák cipője 42 korona, kezelőké 38, szolgálké 35 korona. Van mit rajtuk emelni, legalább is jól tápláltaknak kell lenni azoknak, akik lábaikon hordják e cipőket. Gyöngye kosztan levőknek nem ajánlatosak. Ma kezdik meg a jegyzést az állami cipőkre, amelyek a váci fegyház termékei s ugyancsak bőszerűsük.

— **Új rendőrkapitány.** Dés város rendőrkapitányává Szolnok-Dobokamegye főispánja Bándy György törvényszéki aljegyzőt nevezte ki.

— **Kérés.** A m. kir. 1. honvéd pótzászlóalj a lábadozó katonák részére kefe- és meszelő iparosztályt létesített, melynek tiszta jövedelme az altiszti alap javára fordítatik. Tekintettel az ügy hámanus voltára, kéretnek a nagyérdemű földbirtokosok, gazdák és mindazok, akik ezen iparághoz szükséges nyersanyagban (főszőr, serte és gyökér) némi felesleggel rendelkeznek, bocsásdák azt ezen célra díjmentesen, esetleg mérsékelt áron a fenti pótzászlóaljnak rendelkezésére.

— **Könnnyű Kecskemétnek.** Kecskemétről írják: A város szikrai szőlőtelepe, mely már évek óta alig jövedelmezett a rossz termés miatt, az idén váratlanul szép termésrel kecsegtet. A tanácshoz már ajánlat is érkezett, amely a tőkén levő terméshozamért 800.000 koronát kínál. A tanács még nem adta el a termést, mert kevesli a megajánlott összeget.

— **Pánik Oroszországban.** Zürichből jelentik: Az olasz lapok pétervári tudósítói-nak jelentései az oroszországi eseményekről igen pesszimiztikusak. Oroszországban általános a pánik, amely a hadseregnek harcolni egyáltalán nem akaró részéből indul ki. A pánik a seregből áterjedt a városokra, az általános szervezatlenség és fegyvermezatlenség teljessé teszi a felfordulást. Az ideiglenes kormány jószándékát nem lehet ugyan kétségbe vonni, de hatalma nem elegendő, hogy rendet teremtsen. A Perseveranza kritikuskak mondja Oroszország helyzetét. Ha már Pétervárt is veszélyeztettnék tartják, akkor itéletet lehet alkotni az orosz forradalom sorsáról. Leninék és a katonák és munkások tanácsának propagandája erősebb Kerenszkinél.

A Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank erdélyrészi fiókosztálya (Kolozsvárt, Mátyás király-ter 29 sz.) az **Új Magyar Vörös-Kereszt Sorsjegyek** hivatalos aláírási helye. Aláírási határidő szeptember 15. Előjegyzések már elfogadtatnak. Kibocsátási ár folyamán 52 korona, az aláírás alkalmával azonban elegendő 15 korona biztosíték letétele. Közelebbi felvilágosításokkal szívesen szolgálunk.

— **Papirból készült fehérnemű a kórházakban.** A belügyminisztérium közegészségügyi osztályának vezetője, Samassa miniszteri tanácsos a törvényhatóságok útján körrendeletben felhívta az összes gyógyintézetek, kórházak, szegényházak és menhelyek vezetőseit, hogy a fehérneművel és szövött áruval a lehető legnagyobb mértéken takarékoskodják, mert azt nem lehet ujjal pótolni. Ha a kórházak és gyógyintézetek mégis kénytelenek lennének újabb fehérneműt be-

szerezni, vásároljanak papirból készült árut, amelyből a törülközők, zsákok, asztalkendők és durvább szövésű ablakfüggönyök használhatónak bizonyultak.

— **Körözölevelé brassói oláh uriaszonyok ellen.** A nagyszabeni törvényszék körözölevelét adott ki lopás büntetével vádolt dr. Baiulescu Györgyné, Baiulescu Mária és dr. Necerdea Miklósné ellen, akik alaposan gyanúsíthatók azzal, hogy Brassóban, közveszély színhelyén, az oláh betörés idején a Verzár Antal és fia cég birtokából és belegezése nélkül, 4000 korona értéket meghaladó fehérneműt és más rövidárut loptak el, s azután ismeretlen helyre szöktek meg. A három „urinő” közül dr. Baiulescu Györgyné a betörés idején nagy szerepet játszott, s amint a körözvényből is kitűnik, Romániába menekült.

— **Értesítés.** Kizárólag lakhelyiségek világítására a kerületi kapitányságok folyó hó 19-én kezdik a petroleumutalványok kiosztását, amikor a petroleumárusító üzletek is az igényjogosultakkal közölnének. Aki a petroleumutalványra igényt tart, köteles a háztulajdonos írásbeli igazolványával igazolni, hogy az általa bérelt helyiségek egyikében sincs villany vagy gáz bevezetve.

— **A bolgár királyné halála.** Az elhunyt bolgár királyné nagyon sokat tett Bulgária országért, főként az első balkáni háború idején, mikor Bulgária legválásosabb óráit élte. A királyné roppant munkásságának látható eredménye a világháborúban már fényesen bevált bolgár katonai egészségügyi szervezet. A bolgár vörös kereszt ugyszólván mindent Eleonora királynénak köszönhet, aki gyakorlatilag is szakértő ápoló volt s ut ilyen már az orosz-japán háború idején csodálatos önfeláldozással közölte végig Mandzsuriában az egész háborút. Neve nagyon népszerű volt Bulgáriában, ahol a nép valóban sokat köszönhet áldozatos tevékenységének.

— **Amerikában tilos a német nyelvű újság.** Filadelfiából távirat: Rendőrök benyomultak a „Tageblatt” című német újság helyiségbe és hat alkalmazottat leirtóztattak. A kormány közli, hogy az idegen nyelven megjelenő újságokból megvonják a postai szállítási jogát.

— **Merénylet Devonshire herceg ellen.** Kopenhágából táviratozzik, hogy londoni jelentés szerint Devonshire hercege ellen revolvermerényletet kíséreltek meg. A merénylő a háboruellenes pártokhoz tartozik.

— **Tüntetések Svájc városaiban a drágaság ellen.** Bernből jelentik: Svájc minden nagyobb városában ma a szociáldemokrata párt és a szakszervezeti szövetség a munkásokkal drágaság elleni tüntetéseket rendeztetett. A főutcákon történt tüntető felvonulások után beszédek hangzóttak el. A tüntetések nyugodtan folytak le. A közúti forgalom néhány órán át szünetelt.

Az új orosz fővezér Kornilov mellett.

Budapest, szept. 14.

Amsterdamból jelentik: A lapok azt a hírt hozzák, hogy Kornilov első csapattestei már Gacsinába érkeztek. Kaledin kozák kapitány, hír szerint, azt kívánta a kormánytól, hogy fogadja el Kornilov ultimátumát, mert különben elvágja Pétervár és Moszkva között való összekötést. A lapok szerint Klembovski, az új generalisszimusz és a nyugati fronton levő vezénylő tábornokok Kornilovhoz csatlakoztak. A „Rjecs” jelenti: Miljukov és Alexejev volt generalisszimusz meglátogatták kerenszkit és felkínálták közvetítésüket a meginduló polgárháború elhárítására. Kerenszki azonban kijelentette, hogy lehetetlen oly személyekkel tárgyalni, akik a törvényt megsértették.

LEGUJABB

Az „Ellenzék” távirat-telefon- és expressztudósításai.

Kornilov és Kerenszki élet-halál harca.

Kornilov szétverte Kerenszki csapatait.

Budapest, szept. 14.

Berlinbe jelentik Haparan-dából, hogy Kerenszki és Kornilov csapatai Lugánál megütköztek. Kerenszki serege tökéletes vereséget szenvedett és hanyat-homlok megfutmodott. A kormány seregét Kornilov erélyesen üldözi. A megvert hadsereg, mely árkon-bokron keresztül menekül felbomlott állapotban, nagyszámu nehéz ütgeből, két hadosztály gyalogságból, két tüzérezredből, ugyanennyi kozákból, két másik ezredből és egy halálzászlóaljból állott.

Az egész orosz hadsereg Kornilov mellé állott.

Budapest, szept. 14.

Luganoból jelentik, hogy a milánói lapok közlése szerint az egész orosz hadsereg Kornilov mellé állott.

Pétervár elsötétült.

Budapest, szept. 14.

Pétervárról érkezett jelentések szerint az orosz főváros a légi támadástól való félelem miatt sötétségbe borult.

Kornilov a cári uralmat akarja visszaállítani és gyors békét óhajt kötni.

Budapest, szept. 14.

A Secolonak jelentik Pétervárról, hogy Kornilov azt tervezi, hogy a cári uralmat helyre állítja és gyors békét köt.

Kornilov és Kerenszki csapatainak összeütközése.

Budapest, szept. 14.

A Daily Telegraphnak jelentik Pétervárról: Kornilov és Kerenszki csapatainak előőrsei között Lugánál heves összeütközések történtek. Kornilov Lugában tartózkodik. **Sokét több tábornok csatlakozott hozzá.**

Nincs kilátás a békés megoldásra.

Budapest, szept. 14.

Stockholmból jelentik: A hétfőn tartott minisztertanácson Kerenszki megindultan jelentette ki, hogy a válság békés megoldására nincs semmi kilátás. Röviddel ezután Kornilov hat mohamedán ezreddel az élén elindult Pétervár ellen. Az első összeütközés éjszaka történt. Az ágyudörgést Lugától Pétervárig hallották.

Ausztria-Magyarország válasza.

Budapest, szept. 14.

Luganóból jelentik: Ausztria-Magyarország válasza a pápa jegyzékére, amelyet legnagyobb feszültséggel vártak, megérkezett. Németország jegyzékét holnapra várják.

A Vatikánban meg vannak győződve, hogy a központiak válasza kiköszörül a vatikáni politika diplomáciai vereségének csorbáit.

Kornilov a béke mellett.

Budapest, szept. 14.

Kopenhágából jelentik: A legkényesebbnek látszó információk szerint Kornilov az azonnal való békekötést követeli. Ezt a szándékát már a moszkvai kongresszuson is kifejtette és így nem lehetetlen, hogy végül az övé marad a meggyőzött orosz nép szimpátiája.

Növekszik Amerikában a béke-mozgalom.

Budapest, szept. 14.

Berlinből jelentik: Amerikából Stockholmba érkezett jelentések az amerikai béke-mozgalom nagy fejlődéséről tanuskodnak. A mozgalom nagy növekedését Wilsonnak a pápa békejegyzékére adott válasza okozta. A szocialisták táborában közel félmillió fővel szaporodott.

Október közepén lesz a Stockholmi békekonzferencia.

Budapest, szept. 14.

Berlinből jelentik: Stockholm illetékes köreiből az a vélemény, hogy a konferenciának október közepére való elhalasztása csupa technikai okok miatt történt. A konferenciát a jelzett időben okvetlen megtartják.

Visszahelyezés.

Budapest, szept. 14.

Bécsből jelentik: A bukovinai tartománykormány, melyet 1916. július havában Dorna Watrába helyeztek át, a napokban visszatér Kolomeába.

Az általános offenzíva ellanyhult.

Budapest, szept. 14.

Berlinből jelentik: A Wolff-ügynökség jelenti: Az ántánt nagy általános offenzívája, amely szeptember 9-én a nyugati fronton még egyszer heves módon föléledt, ismét teljesen ellanyhult. Keleten is a nap lényegesebb események nélkül telt el.

Színház.

Téli Színház.

Pénteken: Milliomos Kati. (Operette-ujdonság először. Bérletiszűnet II. sz. B.)
 Szombaton: D. u.: Erdészleány. (Mérsékelt helyárrakkal.)
 Szombaton: Este: Milliomos Kati. (Operette-ujdonság 2. odaszor. Bérlet 9 sz. A.)
 Vasárnap: D. u.: Ártatlan Zsuzsi. (Mérsékelt helyárrakkal.)

Erdészleány és Ártatlan Zsuzsi. Holnap, szombaton délután mérsékelt helyárrakkal, Sugár Jolánnal a címszerepben az „Erdészleány“ fog színrekerülni, vasárnap délután pedig Aranyosi Nusival a címszerepben az „Ártatlan Zsuzsi“ van előadásra kiűzve.

Milliomos Kati. Az idei évad első operette-ujdonsága, a „Milliomos Kati“ e héten még kétszer kerül színre és pedig szombaton és vasárnap este. Mind a két előadást rendes bérletfolyamban tartják meg. Jegyek még válthatók az elővételi jegypénztárnál.

A szombati nap a moziban. Holnap, szombaton a Szinkör-mozgóban a legizgalmasabb detektív-történet, „Az utolsó percben“ című 3 felvonásos dráma fog bemutatásra kerülni.

A Mőve. A jövő hét hétfői és keddi napjának 8 előadás kevés lesz arra, hogy mindenki megnézhesse a Szinkör-mozgóban a Mövet.

A jövő hét nevezetesebb mozi-szenzációi. A jövő héten a „Möve“-n kívül még egyéb szenzációi is lesznek a mozikkal. Így szerdán, csütörtökön és pénteken a Szinkör-mozgóban a „Kuruzsló“ kerül bemutatásra Csorossal a főszerepben.

Szinkör-mozgó.

Előadások		Előadások	
hétköznapokon:		ünnepek- és vasárnap	
Első előadás 4 órakor		Első előadás 2	6
Második „ fél 6		Második „ 4	fél
Harmadik „ 7		Harmadik „ 5	
Negyedik fél 9		Negyedik „ 7	fél
		Ötödik „ 8	
		Hatodik „ 10	fél

Műsor:

Pénteken

A lelkész leánya.

Szombaton

Utolsó percben.

Hétfőn és kedden

A Mőve.

Helyárrak:

Páholyülés 1.50 ker.
 Földszinti ülés 1 ker.
 Alsó erkély 70 fillér.
 Felső erkély 50 fillér.

Central University Library Cluj

Magyar Mihály

Szerkesztő: Dr. Foltz Radó ügyvéd.

Özv. id. zeykfalvi Zeyk Dánielné, losonczy br. Bánffy Cecile, gyermekei zeykfalvi Zeyk József m. kir. honvédhuszár-főhadnagy, magyargyerőmonostori báró Kemény Akosné, zeykfalvi Zeyk Cecile, férje magyargyerőmonostori báró Kemény Akos, menyé ifj. özv. zeykfalvi Zeyk Dánielné, hilibi Gál Mária, gyermekei Helena és Mária úgy a maguk, valamint a közeli és távoli rokonok nevében a szív legmélyebb fájdalommal jelentik, hogy a forrón szeretett legjobb fiu, testvér, sógor nagybátya és rokon

zeykfalvi Zeyk Albert
népfelkelő főhadnagy

46 éves korában, szept. 12-én reggel háromnegyed 4 órakor öt napi súlyos tüdőgyulladásban egy jobb hazába költözött.

Földi maradványai szept. hó 14-én délután 3 órakor fognak a Monostori-ut 26. számú gyász-házból a ref. vallás szertartása szerint tartandó rövid halotti könyörgés után a helybeli temetőbe kikisérteni s a család sírkerijében örök nyugalomra helyeztetni.

Béke, nyugalom s a jók emlékezete lengjen kihűlt porai felett.

Kolozsvár, 1917. szept. 12.